

OLIMPIADA DE LECTURĂ LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ-LAV
etapa județeană, 24 martie 2018

Secțiunea gimnaziu – lector avansat, nivelul 2 – clasele a VII-a și a VIII-a

Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție următoarele precizări:

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.
- În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.
- Timpul de lucru este de 3 ore.

Citește cu atenție fiecare text, apoi cerințele și răspunde la fiecare dintre acestea.

SUBIECTUL I

30 de puncte

NECAZURI CU ȘCOALA

de Daniel Pennac

La Paris, sporovăiesc cu prietenii într-o cafenea. De la o masă vecină, un bărbat arată cu degetul către mine, privindu-mă fix. Ridic privirea și-l întreb printr-o mișcare a frunții ce dorește. Mă strigă atunci pe un alt nume decât al meu:

- Don Segundo Sombra!

Cu aceste cuvinte, mă întoarce într-un salt amețitor în timp.

- Pe tine te-am avut elev în 1982! Într-a cincea.

- Întocmai, domnule. Iar în anul acela ne-ați citit *Don Segundo Sombra*, un roman argentinian de Ricardo Güiraldes.

Nu-mi amintesc niciodată numele acestor elevi întâlniți întâmplător, de altfel nici chipurile lor, dar de la primele versuri, de la primele titluri de romane evocate, de la primele aluzii la un curs anume, se recompune ceva din adolescentul care nu voia să citească sau din fetița care pretindea că nu voia să citească sau din fetița care pretindea că nu pricepe absolut nimic; îmi redevin la fel de familiari ca versurile lui Supervielle sau numele lui Segundo Sombra care, încearcă să înțelegi dacă poți, n-au suferit nicidecum erodarea adusă de timp. Ei sunt puștoaica aceea speriată și totodată femeia aceea tânără care se ocupă azi de moda generației sale, băiatul acela încăpățânat și comandantul acela de bord care citește de zor pe oceanele lumii, cu vasul pus pe pilot automat.

La fiecare întâlnire, constatăm că o viață a înflorit, la fel de neprevăzută precum forma unui nor.

Și nu cumva să-ți închipui că aceste destine datorează chiar atât de mult influenței tale de profesor! Mă uit să văd cât e ora la ceasul de buzunar pe care Minnie, soția mea, mi l-a oferit la una din aniversările trecute și care nu mă părăsește niciodată. Acest gen de ceas cu dublu înveliș se numește ceas cu capac. Așadar îmi consult ceasul cu capac și iată că alunec cu cinsprezece ani în urmă, la liceul H, sala F, unde mă ocup cu supravegherea a vreo șazeci de elevi dintr-a-ntâia și din terminală care muncesc temeinic într-o liniște de bun augur pentru viitor. Toți scriu cu zor, care mai de care, în afară de Emmanuel, așezat pe rândul din dreapta, lângă fereastră, la distanță de trei-patru bănci de catedră. Emmanuel e cu capul în nori, foaia lui e albă. Privirile ni se încrucișează. A mea devine explicită: Ei, cum stai? Dai foaia albă? N-ai de gând să-ncepi? Emmanuel îmi face semn să vin mai aproape. L-am avut elev cu doi ani în urmă. Isteț, vioi, leneș, inventiv, amuzant și hotărât. Iar deocamdată, autorul unei lucrări fățiș albe. Consimt să mă apropiu, ca să-l scutur un pic, dar îmi retează iute tirul dojenilor spunând cu un oftat admirativ:

- Dacă ați ști cât mă plictisește chestia asta, dom' profesor!

Ce-i de făcut cu un asemenea elev? Să-l descurajezi pe loc? În expectativă, chiar dacă nu e momentul, întreb:

- Și pot să știu ce anume te interesează?

- Asta.

Îmi răspunde înapoiindu-mi ceasul cu capac, pe care mi l-a șterpelit fără ca eu să-mi fi dat seama.

- Și asta, mai adaugă, înapoiindu-mi stiloul.

- Hoț de buzunare?

- Prestidigitator, dom' profesor.

Ceea ce a și devenit, pe cuvântul meu, ceea ce este și acum, și încă unul renumit, fără ca eu să fi avut vreun merit.

Da, se întâmplă uneori ca niște proiecte să se realizeze, niște vocații să se împlinescă, iar viitorul să onoreze întâlnirile pe care și le-a fixat. Un prieten mă asigură că mă așteaptă o surpriză la restaurantul la care mă invită. Mă duc. Surpriza e una de proporții. E vorba de Rémi, maestrul bucătar al locului. Impresionant de la înălțimea lui de un metru optzeci și sub toca albă de bucătar-șef! La început nu-l recunosc, dar el îmi reîmprospătează memoria, depunând în fața ochilor mei un extemporal redactat de el și corectat de mine cu douăzeci și cinci de ani în urmă. Nota 13/ 20. Subiectul: *Faceți-vă propriul portret la patruzeci de ani*. Or, bărbatul de patruzeci de ani care stă în picioare în fața mea, zâmbitor și vag intimidat de apariția fostului său profesor, este exact acela pe care băiatul îl descria în lucrarea sa: bucătarul-șef al unui restaurant a cărui bucătărie o compara cu sala de mașini a unui pachetbot de cursă lungă. Corectorul apreciasse lucrarea, cu roșu, și își exprimase dorința de-a se așeza într-o bună zi la masa acelui restaurant...

Acesta e genul de situație în care nu regreti că te-ai făcut profesor, cel care, de acum încolo, nu mai ești.

Devenim, ne transformăm, toți câți suntem, și ne încrucișăm uneori pașii, ca între oameni care se schimbă. Isabelle, întâlnită săptămâna trecută la un teatru, uimitor de asemănătoare la vârsta de aproape patruzeci de ani cu puștoaica de șaisprezece ani care mi-a fost elevă într-a doua... Nimerise în clasa mea după a doua ei eliminare. („A doua eliminare în decurs de trei ani, totuși!”) Acum ortofonistă, arborând un zâmbet avizat.

La fel ca toți ceilalți, mă întrebă:

- Vă mai amintiți de Cutare? Dar de Cutărică? Și de celălalt?

traducere din limba franceză de Ileana Cantuniari

A. (2 puncte: 0,5 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Țara în care prietenii discută în cafenea este:

- a. Argentina;
- b. Spania;
- c. Franța;
- d. Anglia.

2. Soția personajului-narator se numește:

- a. Axelle;
- b. Minnie;
- c. Isabelle;
- d. Nadia.

3. Emmanuel a devenit:

- a. profesor;
- b. hoț de buzunare;
- c. prestidigitator;
- d. bucătar-șef.

4. Naratorul-personaj o reîntâlnește pe Isabelle:

- a. la școală;
- b. într-un restaurant;
- c. într-o cafenea;
- d. la teatru.

B. (4 puncte: 0,5 p. pentru fiecare idee plasată corect)

Stabilește ordinea logică și temporală a următoarelor idei din text, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos:

--	--	--	--	--	--	--	--

1. Rémi ajunge maestru bucătar.
2. Profesorul le citește elevilor *Don Segundo Sombra*, un roman argentinian de Ricardo Güiraldes.
3. Profesorul și prietenii discută într-o cafenea.

4. Rémi primește un eseu cu subiectul *Faceți-vă propriul portret la patruzeci de ani*.
5. Profesorul o întâlnește pe Isabelle.
6. Cineva i se adresează profesorului „Don Segundo Sombra”.
7. Evaluatorul apreciază lucrarea lui Rémi cu 13/20.
8. Naratorul-personaj îl reîntâlnește pe Rémi.

C. (12 puncte: 3 puncte pentru răspunsul corect la fiecare din cerințe)

Răspunde, pe foaia de concurs, formulând enunțuri, la fiecare din următoarele cerințe:

1. Precizează un motiv pentru care profesorul nu îl mai recunoaște pe Rémi.
2. Menționează două caracteristici ale ceasului pe care-l poartă profesorul.
3. Explică motivul pentru care Emmanuel refuză să scrie în timpul evaluării.
4. Prezintă, în cel mult 10 rânduri, semnificația următorului fragment, din textul dat: „Da, se întâmplă uneori ca niște proiecte să se realizeze, niște vocații să se împlinescă, iar viitorul să onoreze întâlnirile pe care și le-a fixat.”

D. (12 puncte)

La o întâlnire a clubului de lectură din care faci parte discutați despre diferitele semnificații ale operei literare *Necazuri cu școala* de Daniel Pennac.

Redactează un text de cel mult 30 de rânduri care să reprezinte intervenția ta în cadrul discuției și în care să evidențiezi curajul lui Emmanuel de a-și urma visul.

SUBIECTUL al II-lea

20 de puncte

Abandonul școlar un fenomen care face ravagii în învățământul românesc

Potrivit celor mai recente date prezentate de Eurostat, în momentul de față suntem pe locul trei în Uniunea Europeană la părăsirea timpurie a școlii. Conform aceluiși organism european, 18,9% dintre tinerii români din intervalul de vârstă cuprins între 18 și 24 de ani renunță la studii. La nivelul Uniunii Europene, suntem depășiți doar de Spania, cu un procent al abandonului școlar de 20,3%, și de Malta, cu 20,1%. Din punct de vedere al sexelor, deținem o altă tristă supremație: 18,3% dintre fetele românce abandonează școala, procentul fiind semnificativ mai mare decât cele înregistrate în Spania sau în Bulgaria, țara în curtea căreia ne uităm obsesiv atunci când vine vorba despre studii și statistici europene sau mondiale. Foarte îngrijorător este că abandonul școlar în țara noastră este în creștere, în vreme ce la nivelul întregii Uniuni Europene, tendința generală, inclusiv în Bulgaria, este de scădere. La fel de grav este faptul că un procent important din acești tineri nu doresc să intre în câmpul muncii după abandonarea studiilor. (...) Date la fel de sumbre a prezentat de curând Institutul Național de Statistică (chiar de Ziua Internațională a Copilului): aproape 30% dintre copiii români de până la 18 ani au renunțat la studii (obligatorii, conform legii), cu 10%, se menționează, mai mult decât acum doi ani și cu 7% mai mult față de media europeană. Aproximativ o cincime dintre elevii români rămân cu cel mult opt clase, în vreme ce peste 75% dintre copiii romi abandonează școala înainte de a împlini vârsta de 14 ani. 37% dintre tinerii de 15 ani sunt analfabeți funcțional, iar 43% dintre copiii cu dizabilități nu sunt înscriși în nicio formă de învățământ. Pentru toți acești tineri care renunță la studii viitorul este negru, pentru că nu-i așteaptă decât șomaj, sărăcie, marginalizare.(...) Acest flagel fusese eradicat. Sistemul depunea eforturi susținute înainte de 1989 pentru aducerea la școală a fiecărui copil. Astăzi ne confruntăm din nou cu el. În fiecare an, datele statistice scot la iveală acest adevăr: abandonul școlar se menține la cote ridicate, cu tendință de creștere.(...)

E drept că abandonul școlar a devenit o problemă la nivel european, întreaga Uniune confruntându-se cu părăsirea timpurie a școlii. Cauzele sunt dintre cele mai diverse. Printre ele se numără lipsa de atractivitate față de ceea ce se numește învățământ tradițional. Tinerii vor altceva și, în general, vor să ardă etape, considerând că se pot realiza mai repede fără studii. Și în UE, printre cauzele principale se numără sărăcia, lipsa de educație a mediului în care cresc și se dezvoltă copiii, dar și anumite cutume ale unor minorități etnice sau de orice alt tip. Am enumerat doar câteva dintre motivele care stau la baza îndepărtării de școală. Conform statisticilor UE, aproximativ șase milioane de tineri renunță anual la școală (ceea ce înseamnă aproximativ 14% din numărul de elevi înmatriculați la nivelul Uniunii). Tinerii care renunță prematur la studii sunt considerați a fi cei care, deși au vârstele cuprinse între 18 și 24 de ani, au terminat cel mult învățământul gimnazial la data la care abandonează școala. Statele UE au început elaborarea unor

politici menite să acopere întregul ciclu gimnazial și să coboare media abandonului școlar la sub 10%.

(Marcela Gheorghiu, <http://www.tribunainvatamantului.ro/abandonul-scolar-un-fenomen-care-face-ravagii-in-Invatamantul-Romanesc>)

A. (8 puncte: 2 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare din următoarele cerințe, prin valorificarea textului citat:

1. Precizează două cauze care generează fenomenul abandonului școlar în România și în UE.
2. Menționează care este procentul de copii care au renunțat la studii în comparație cu media europeană, conform Institutului Național de Statistică.
3. Explică semnificația afirmației: „Acest flagel fusese eradicat. Sistemul depunea eforturi susținute înainte de 1989 pentru aducerea la școală a fiecărui copil. Astăzi ne confruntăm din nou cu el. În fiecare an, datele statistice scot la iveală acest adevăr: abandonul școlar se menține la cote ridicate, cu tendință de creștere”.
4. Precizează o consecință a abandonului școlar, așa cum se desprinde din text.

B. (12 puncte)

Doi colegi de clasă discută despre influența abandonului școlar asupra destinului pe care îl au acei copii – victimă.

Redactează un text format din câte o replică a celor doi colegi, prin care aceștia își susțin opinia. Fiecare replică nu va avea mai mult de 10 rânduri.

SUBIECTUL al III-lea

10 puncte

Se vor acorda câte 2 puncte pentru cerințele 1-3 și 4 puncte pentru cerința 4.

Privește următorul print-screen al afișului, apoi răspunde la următoarele cerințe:

1. Precizează scopul pe care îl are afișul dat.
2. Menționează doi dintre partenerii media ai campaniei.
3. Indică un element grafic care semnalează și subliniază pericolul generat de abandonul școlar.
4. Explică, într-un text de cel mult 20 rânduri, relația dintre mesajul verbal și elementele componente ale afișului prezentat.

Fără educație, visurile dispar

Trimite
GRĂDI
prin SMS la
8844

Donează 2€/lună

Suma alocată cauzei este de 2 Euro. Nu se percepe TVA pentru donațiile de pe abonament. În rețeaua Orange, pentru cartelele preplătite, TVA-ul a fost reținut la achiziționarea creditului. Pentru donațiile de pe cartele preplătite, în rețeaua Vodafone utilizatorii nu plătesc TVA.

Parteneri Media

SAPTE SERI

Biz

Forbes

NINE O'CLOCK

GETT'S
SAIENS

HotNews.ro

BR Business Review

COLUMNNA

urbankid.ro

Expres

GAZETA de SUD
Cotidianul obiceiilor de pretutindeni